Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate maĭ primescŭ în Viena: *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg;* în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat;* în Frankfurt: *G. L. Daube;* în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 163. **Braşovŭ, Mercurĭ 24 Iulie (5 Augustŭ).** **1891.**

Braşovŭ, 23 Iulie v.

Ne-amŭ totŭ gânditŭ, că óre care póte fi misiunea specială, ce s'a încredinţatŭ Sasului Guido de Baussnern, când a fostŭ numitŭ fişpanŭ alŭ comitatului Făgăraşŭ, comitatŭ aprópe cu desĕvêrşire locuitŭ numai de Românĭ?

Eramŭ nedumeriţĭ, pentru-că nu înţelegeamŭ de ce sĕ fiă la Făgăraşŭ numitŭ tocmai unŭ Sasŭ guvernamentalŭ, când erau atâţĭ candidaţĭ Ungurĭ pentru acestŭ postŭ?

Acum iese la lumină, de ce guvernulŭ Szapary a încredinţatŭ conducerea comitatului Făgăraşului unui „luptaciu energicŭ pentru idea de statŭ“ saso-maghiarŭ.

Unŭ raportŭ, ce'lŭ primimŭ dela Făgăraşŭ, ne spune, că în şedinţa din urmă a consiliului administrativŭ comitatensŭ, unŭ membru românŭ cerêndŭ sĕ i-se esplice în limba română raportulŭ semestralŭ alŭ inspectorului de şcóle, a fostŭ bruscŭ respinsŭ de cătră domnulŭ fişpanŭ, care a declaratŭ, că nu e admisă decâtŭ limba maghiară.

Las' că cererea memoratului membru a fostŭ legală şi în tóte privinţele corectă, dér asemenĭ cererĭ au fostŭ până acum respectate; fostulŭ fişpanŭ totdéuna a fostŭ gata a face sĕ se dea esplicărĭ şi în limba română asupra obiectelorŭ, ce erau în discusiune.

A trebuitŭ dér sĕ vină domnulŭ de Baussnern pentru ca sĕ înceteze şi acéstă praxă mai liberală şi mai raţională şi sĕ se introducă regimulŭ absolutŭ alŭ limbei maghiare. Aşa înţelege fişpanulŭ saso-maghiarŭ chiămarea sa faţă cu stăpânii sĕi dela Pesta.

Refusulŭ acestuia, despre care amŭ vorbitŭ mai susŭ, a produsŭ cea mai mare mâhnire între membrii românĭ ai consiliului administrativŭ, carĭ s'au şi depărtatŭ din şedinţă în modŭ demonstrativŭ.

D-lŭ fişpanŭ înţelegêndŭ în cele din urmă că parte mare din membrii românĭ nicĭ nu cunoscŭ limba maghiară, s'a încercatŭ sĕ iésă din impasulŭ, în care l'a adusŭ orbulŭ luĭ şovinismŭ maghiarŭ, publicândŭ unŭ ciudatŭ şi comicŭ ordinŭ, prin care dispune, că décă vreunŭ membru alŭ consiliului administrativŭ ar avé speciala dorinţă de a înţelege vr'unŭ obiectŭ, ce se pune la ordinea ţilei, atuncĭ sĕ mérgă cu o ţi mai înainte la respectivulŭ raportorŭ şi sĕ céră dela elŭ esplicărĭ prealabile.

Nu este genială idea d-luĭ Baussnern? In cele din urmă va merge póte aşa departe cu liberalismulŭ sĕu, încâtŭ va da voiă membrilorŭ din consiliulŭ administrativŭ sĕ-şĭ ducă cu sine în şedinţă câte unŭ stenografŭ maghiarŭ şi câte unŭ traducĕtorŭ românŭ, ca sĕ pótă încă *stante sessione* sĕ se informeze despre cele ce se desbatŭ în consiliu.

Ridiculositatea, la care órba tendinţă de maghiarisare trebue sĕ aducă astfelŭ tóte lucrurile, este multŭ mai mare chiar decâtŭ tragiculŭ, ce'lŭ invólvă în sine acéstă tendinţă erostratică.

Românii Făgăraşenĭ vorŭ avé sĕ-'şĭ tragă învĕţătura din procederea noului fişpanŭ, şi sĕ iésă odată din apatia lorŭ!

CRONICA POLITICĂ.

— 23 Iulie (4 Augustŭ.)

— Vorbindŭ despre actuala **situaţiune parlamentară** din Ungaria, „P. Hirlap“ ţice, că până acum guvernulŭ nicĭ nu s'a gânditŭ la o disolvare a camerei. Faptŭ este însĕ, că guvernulŭ caută mijlócele, prin carĭ sĕ pótă paralisa obstrucţiunea. Ca unŭ mijlocŭ pentru ajungerea acestui scopŭ, se va propune câtŭ mai curêndŭ din partea guvernului, ca *sĕ se prelungéscă terminulŭ ţinerei şedinţelorŭ* d. es. astfelŭ, ca şedinţele sĕ se începă la 9 óre a. m. şi sĕ dureze ne'ntreruptŭ până la 3 óre p. m. Décă însĕ „independenţii“ ar voi, ca sĕ întindă şi asupra raportului comisiunei de imunitate o discusiune de sĕptĕmânĭ întregĭ, atuncĭ în fiă-care ţi se vorŭ ţiné câte două şedinţe.

—Astăţĭ părăsesce **escadra francesă** portulŭ Kronstadt şi deja în Anglia se facŭ marĭ pregătirĭ pentru primirea ei. Şépte-spre-ţece corăbii marĭ de rĕsboiu vorŭ fi în portulŭ Spithead pentru ca sĕ salute escadra francesă. Şi Regina Angliei va visita escadra francesă şi apoi va primi pe oficerii francesĭ în Osborne. In Portsmouth escadra va fi primită de şefii admiralităţii şi de autorităţile orăşenescĭ. Admiralulŭ Carol of Clamvilliam va da în onórea oficerilorŭ francesĭ unŭ balŭ mare, ér autorităţile orăşenescĭ vorŭ ospĕta pe oficerii şi pe soldaţii francesĭ. Primarulŭ din Portsmuth s'a pusŭ în legătură cu ambasadorulŭ francesŭ din Londra şi cu ministrulŭ de marină francesŭ din Paris şi va aranja unŭ şirŭ de petrecerĭ în onórea oficerilorŭ escadrei francese.

— La cele publicate erĭ despre **călĕtoria regelui Alecsandru** în Rusia, adaugemŭ următórele sciri telegrafice sosite din Moscova: Regele Alecsandru, însoţitŭ de marele duce Sergiu, a visitatŭ biserica Kreml şi museulŭ Kreml, ér după aceea a primitŭ pe tinerii oficerĭ sêrbĭ, carĭ în armata rusésca îşĭ completéză instrucţiunea militară. Mai apoi a visitatŭ museulŭ istoricŭ şi esposiţia francesă. Séra la 6 óre s'a datŭ unŭ prânţŭ de gală la marele duce Sergiu în palatulŭ aşanumitŭ „Petrovski.“ Imposantă a fostŭ primirea ce i-s'a făcutŭ regelui în tabĕra militară unde a mersŭ însoţitŭ de marele duce şi de marea ducesă. Tóte trupele erau în ţinută mare, şi l'au primitŭ pe regele într'unŭ cercŭ, în sunetele a ţece orchestre militare, carĭ tóte cântau himnulŭ sêrbescŭ. Defilarea trupelorŭ pe dinaintea regelui a duratŭ tocmai o óră. La jocurile de caĭ ce s'au aranjatŭ cu acestŭ prilegiu de cazacĭ, a privitŭ tînĕrulŭ rege din loja construită anume, cu unŭ interesŭ fórte viu şi timpŭ îndelungatŭ. Serbările s'au încheiatŭ cu artificii, a cărorŭ ultimŭ punctŭ represента coróna Sêrbiei şi portretulŭ regelui, strălucitŭ incadratŭ în flacărĭ. In faţa acestui spectaculŭ întréga tabĕră a eruptŭ în strigăte de „ura!“

— Numĕrulŭ din luna lui Augustŭ alŭ revistei “Contemporary Review“ va conţine *articolulŭ luĭ* **Crispi** asupra **raporturilorŭ între Italia şi Rusia.** Foile englese publică diferite pasage din acestŭ articulŭ. Reproducemŭ şi noi următórea schiţă: „Crispi amintesce, că alianţa triplă nu e opera sa. Aceea a fostŭ ţinta nisuinţelorŭ predecesorului sĕu Mancini, care voia sĕ pună stavilă intrigilorŭ francese dela Vaticanŭ. Alianţa triplă, ţice Crispi, e numai de natură defensivă şi defensivă este şi politica la care a silit'o pe Italia turbulenţa diferitelorŭ partide din Francia... O ţéră, care ca Francia sĕ află în continuă nelinisce şi nu e guvernată după cum susţinŭ republicanii, de o opiniune publică luminată, ci de o puternică birocraţiă, trebue, ca sĕ céră esistenţa alianţei triple ca o garanţiă în contra spiritului de partidă francesŭ. In posesiunea lui Crispi se află documente, carĭ dovedescŭ, că conducĕtorii clericalilorŭ din Francia în anulŭ 1887 au făcutŭ papei serióse remonstraţiunĭ, fiindcă acesta nu prea observă strictŭ rolulŭ de „Prisonierulŭ Vaticanului“. Curia fù admoniată, că décă nu va continua atitudinea ei ostilă în contra unităţii italiene, atuncĭ interesele bisericei vorŭ avé sĕ sufere din causa acéstă. Ce va mai sta în calea amiciţiei între aceste două naţiunĭ, décă se va renunţa

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

6)

Carnetulŭ roşu.

Novelă, tradusă de **Moşulŭ.**

V. Atentatulŭ.

In ţiua următóre se presentă la mica casă solitară unŭ curierŭ, care dete proprietarului presupusŭ alŭ casei o depeşă din Simferopolŭ, în care se împărtăşia aliatului, că linia de călĕtoriă a împĕratului este hotărîtă şi că împĕratulŭ va părăsi cetatea la 17/29 Noemvre, nóptea la órele 12.

Magdalena de Czrynowsky, însoţită de apĕrătorulŭ ei, se duse la şură, ca sĕ védă pregătirile isprăvite ale conjuraţilorŭ. Tóte erau în cea mai bună rênduélă. Unŭ colţişorŭ din mica clădire era destinatŭ pentru bateria, ce mai trebuia adusă; acésta se vedea după capetele de sîrme, carĭ eşiau din pămêntŭ. Droturile isolate, băgate într'o ţévă de gutaperca aşeţată în pămêntŭ, se întindeau d'alungulŭ grădinei şi la sfîrşitulŭ păretelui se ridicară la o mică ferestruiă, din care se putea observa apropiarea trenului. De aicĭ trecură dincolo la canalulŭ, ce sta în legătură cu casa.

Clădirea însaşĭ stă din două părţĭ: din clădirea principală cu două ridicăturĭ şi dintr'o clădire alipită, cu o ridicătură. Intre amêndouĕ se află unŭ canalŭ îngustŭ, care conduce până la păretele de scândurĭ, ridicatŭ în mijloculŭ casei. Drotulŭ mergea pe fundulŭ canalului şi se ridica susŭ pe părete. De aicĭ fù condusŭ în etagiulŭ alŭ doilea şi pe sub padimentŭ până la colţulŭ odăii de durmitŭ, într'o lădiţă, în care se afla unŭ aparatŭ de a lui Ruhnkorff. Din lădiţa acésta mergea drotulŭ d'alungulŭ păretelui pe sub covórĕ şi pe sub podele mai departe până la unŭ locŭ, unde era aşeţată ţéva pentru conducerea apei. Ţéva acésta, care de-oparte are scopulŭ de a scuti droturile de umeţélă, de altă parte de a mijloci curentŭ în canalulŭ de mină, conducea josŭ până în canalŭ.

— „Tóte suntŭ întocmite bine şi genialŭ“, ţise Magdalena, după ce vĕţuse pregătirile acestea, „dér acum, amiculŭ meu, trebue sĕ întru şi'n mină, ca sĕ mĕ convingŭ, că tóte suntŭ în regulă.“

Leo Suchorukow se învoi şi întrară amêndoi în canalulŭ întunecosŭ, care conducea în zigzagŭ până sub şinele drumului de ferŭ. Aicĭ aprinse Suchorukow o lumină de céră şi ilumină spaţiulŭ celŭ înaltŭ.

Ca efectulŭ dinamitei închise în butelii de ferŭ sĕ fiă şi mai mare, aicĭ se construise şi unŭ părete de pétră, de asemenea pe josŭ încă era pardositŭ cu pietri.

— „Ce însemnă rudele de ferŭ, carĭ atêrnă dela coperişŭ?“ întrebă Magdalena, arătândŭ două bucăţĭ de ferŭ provĕţute cu vêrfurĭ sclipicióse de oţĕlŭ.

— „Acestea suntŭ semnele şinelorŭ, pe carĭ circuléză trenurile, ce vinŭ din Kursk. Când eram aicĭ la sfîrşitulŭ minei, nu puteamŭ sci positivŭ, décă nu cumva mĭ-am greşitŭ calcululŭ prin mersulŭ nostru în zigzagŭ. Doi dintre conjuraţĭ se însărcinară, ca nóptea sĕ sfredelêscă pămêntulŭ îngheţatŭ şi apoi sĕ ştérgă orĭce urmă despre lucrarea lorŭ. Lĭ-a succesŭ, şi după cum veţĭ, calculii mei au fostŭ bunĭ. Trenulŭ împĕrătescŭ trebue sĕ trécă peste loculŭ acesta. Inchiderea lanţului prin mijlocirea a două droturĭ şi—mina îşĭ face datorinţa sa înfricoşată“.

O privire plină de mulţumire din ochii Magdalenei fù rĕsplata vorbitorului. Pe urmă se întórseră îndĕrĕtŭ acasă.

Aicĭ îi aştepta deja unŭ curierŭ, care era însărcinatŭ sĕ aducă bateria, ce lipsia, dela inginerulŭ, care locuia în mijloculŭ Moscvei.

Suchorukow se spăriă, veţêndŭ pe curierŭ fără bateriă.

— „Ei!“ întrebă grăbitŭ pe celŭ ce îi sta înainte.

— „Bateria este gata, dér inginerulŭ nu vré sĕ nĭ-o predea“.

— „Pentru-ce?“

— „Nu spune nicĭ unŭ motivŭ“.

— „Are vre-unŭ prepusŭ?“

— Precum mi-se pare... da.“

— „Atuncĭ vomŭ fugi iute amêndoi la elŭ, sĕ'ncercămŭ, dóră vomŭ căpĕta-o. Tu vei înscinţa prietinii numai decâtŭ, ér eu mĕ voiu înţelege cu încăpĕţinatulŭ acela. Magdalena va rĕmâné acĭ.“

Tóte celelalte disposiţii se luară curêndŭ. Şi fiind-că din norocire trecea pe dinaintea unui isvoşcicŭ c'o saniă góla, puteau sĕ ajungă uşorŭ în Moscva. Timpŭ nu mai era de locŭ de pierdutŭ, pentru-că a doua ţi sosia împĕratulŭ.

Timpulŭ astăţĭ de locŭ nu voia sĕ mérgă înainte. Peste patru óre trecură deja, de când plecase Leo Suchorukow cu soţulŭ sĕu şi Magdalena aştepta totŭ îndeşertŭ ca sĕ se re'ntórcă. Posiţia isolată a casei îi permitea sĕ observe nebăgată în sémă cărările, ce duceau spre

la politica tradițională de a vedé pe Italia neunită? Toți bărbații de statŭ ai Italiei 'i doresce Franciei bună stare și prosperitate în desvoltarea ei....

Francesii și Ungurii.

Cunoscutulŭ publicistŭ francesŭ *Jules Delafosse*, deputatŭ din departamentulŭ Calvados a scrisŭ nu de multŭ, că pressa francesă nu este bine informată despre luptele dintre Maghiarĭ și națiunile slave și române din regatulŭ ungarŭ și că are numai o slabă ideiă despre aceste lupte. Delafosse dojenesce în deosebĭ pe Francesĭ pentru simpatiile ce le-au arătatŭ și le mai arată Ungariei și Maghiarilorŭ scriindŭ între altele:

Mai pretutindenĭ în Francia Ungurii suntŭ privițĭ ca amicii noștri și suntemŭ obicĭnuițĭ a lăuda sentimentele cavalerescĭ ce-i animéză. Kossuth și insurecțiunea grandiósă dela 1848, étă ce representă pentru noi Ungaria; și noi cum suntemŭ, din instinctŭ, cu tóte popórele carĭ se revoltéză, ne-amŭ făcutŭ o opiniune despre legenda revoluționară. Décă Ungurii ar fi însuflețițĭ numai de iubirea de independență, nu i-amŭ puté decâtŭ sĕ-i lăudămŭ; dér ei suntŭ mai vêrtosŭ lacomĭ de dominațiune. Este o rassă vitéză și falnică, dér gelósă, orgoliósă, egoistă, care nu voiesce sĕ împartă cu nimenea drepturile și libertățile, ce le revindecă atâtŭ de mândru pentru ea. Cu tóte că suntŭ în minoritate în Transilvania, Maghiarii au pusŭ mâna pe tóte. Ișĭ póte face omulŭ o ideiă despre liberalismulŭ lorŭ décă va avé în vedere, că ei nu acordéză decâtŭ unŭ singurŭ mandatŭ de deputatŭ celorŭ 3 milióne și jumĕtate de Românĭ, carĭ suntŭ sub stăpânirea traslaitană.

Ei suntŭ cincĭ milióne și nu se mulțumescŭ a avé partea jumĕtate 'a imperiului, ce-lŭ domniă. Ei suntŭ, mai multŭ ca Germanii Austriei, carĭ dirigéză politica esteriósă séu mai bine ḑisŭ carĭ au supus'o direcțiunei Germanilorŭ.

Francia n'are adversarĭ mai resoluțĭ decâtŭ cum suntŭ Maghiarii, nu pentru-că ne-ar urî, însĕ pentru că suntŭ împotriva alianței franco-russe și pentru-că supremația Germaniei este condițiunea necesară a dominațiunei lorŭ proprie.

Ar fi bine ca sĕ se țină sémă de acésta la noi și ca pressa francesă, atuncĭ când se ocupă de străinătate, sé renunțe de a'șĭ bate jocŭ de cetitorii ei cu doveḑile reciproce *de simpatiă ale Franciei pentru Ungaria și ale Ungariei pentru Francia.* Acésta solidaritate de inimă între Maghiarĭ și noi *este o pură neroḑiă. Interesele nóstre suntŭ din potrivă cu naționalitățile carĭ scutură jugulŭ dualismului austro-ungarŭ și caută a cuceri autonomia lorŭ și prin acésta partea de influință ce li-se cuvine în ĭmperiu și acolo unde suntŭ interesele nóstre trebue sĕ fiă și simpatiile nóstre.*

„Pester Lloyd" primesce o corespondență din Parisŭ, care se plânge amarŭ, că o parte a pressei francese îndréptă acum atacurile ei în contra dualismului austro-ungarŭ și a Ungurilorŭ, se plânge că deputatulŭ Delafosse cere ca Francia sĕ facă causă comună cu naționalitățile ce se află „sub jugulŭ dualistŭ".

Nu puținŭ îlŭ turbură pe corespondentulŭ fóiei din Pesta și împrejurarea, că însușĭ „Journal Officiel" publică o dare de sémă despre conferența ținută de d-lŭ Ocășianu în societatea etnografică. Este surprinḑĕtorŭ, ḑice elŭ, că ḑiarulŭ oficialŭ deschide colónele sale „atacurilorŭ ce le îndréptă unŭ irredentistŭ românŭ în contra dualismului și a statului ungurescŭ". Cetitorii noștri cunoscŭ cuprinsulŭ conferenței despre care e vorba și prin urmare potŭ sĕ judece décă este séu nu întemeiată plângerea corespondentului dela „P. Lloyd".

SCIRILE ḐILEI.

— 23 Iulie (4 Augustŭ.)

Moștenitorulŭ tronului românŭ, principele Ferdinand, după cum anunță ḑiarele din România, se va stabili în Iașĭ, unde va avé o casă civilă și militara propriă. Pentru acésta va da regele Carolŭ în fiă-care anŭ o sumă de 250,000 de francĭ din caseta sa privată.

***

Unŭ nou aparatŭ de signale. Ministrulŭ ungurescŭ de comunicațiune aflândŭ despre catastrofa dela Saint-Mandée, a avisatŭ direcțiunea căilorŭ ferate de statŭ ungare, ca câtŭ de curêndŭ sĕ esamineze noulŭ aparatŭ automaticŭ pentru signale (patent Sponar-Adler). Acestŭ aparatŭ automaticŭ are chiămarea sĕ împedece ciocnirea de trenurĭ atuncĭ, când aparatele optice de signale nu se vĕdŭ bine séu suntŭ așeḑate falsŭ. Esaminarea acestui aparatŭ se va face în 5 Augustŭ în presența unei comisiunĭ de specialiștĭ.

***

Monarchulŭ la Bistrița. Se scie, că Maiestatea Sa monarchulŭ a hotărîtŭ sĕ vină în tómna acésta la Bistrița pentru a lua parte la manevrele, ce se vorŭ ținé în tómna acésta între Bistrița și Reghinŭ. Programulŭ de călĕtoriă alŭ Maiestății Sale este deja stabilitŭ. Maiestatea Sa va sosi la Bistrița în 12 Septemvre; în 13 Septemvre vorŭ fi primite în audiență diferitele deputațiunĭ; în 14, 15 și 16 Septemvre, Maiestatea Sa va esista la esercițiile finale ale corpului 12 de armată; în 16 Septemvre după prânḑŭ Maiestatea Sa va pleca la Timișóra.

***

Manevrele de tómnă ale honveḑilorŭ vorŭ dura 35 de ḑile. Trupele districtului 6 de honveḑĭ (Clușiu) brigadele de infanteriă 75 și 76 (Rgmt. Inft. 21, 22, 23 și 24) vorŭ face esercițiĭ în brigadă lângă Têrgu Mureșiului între 4 și 8 Septemvre; din 9 pănă în 11 Septemvre vorŭ face esercițiĭ în divisiune, după terminarea cărora, din 13 pănă în 15 Septemvre, vorŭ lua parte dimpreună cu armata comună la manevrele finale de corpŭ între Bistrița și Reghinulŭ săsescŭ, în legătură cu corpulŭ alŭ 12-lea de armată din Ardealŭ.

***

Congresulŭ internaționalŭ pentru serviciulŭ sanitarŭ. In adunarea generală a orașului Budapesta a hotărîtŭ, ca sĕ se trimită o deputațiune la președintele congresului internaționalŭ pentru serviciulŭ sanitarŭ și pentru demografia, întrunitŭ rêndulŭ acesta la Londra, pentru a-lŭ ruga, ca peste trei anĭ *congresulŭ sĕ se țină în Budapesta.* Ministrulŭ ungurescŭ de interne li-a făcutŭ cunoscutŭ cetățenilorŭ din Budapesta, că în privința acésta s'au și făcutŭ pași de lipsă prin intermediulŭ ministeriului de esterne și presidiulŭ congresului a primitŭ cu bucuriă învitarea.

***

Circulŭ Sidoli. Astăḑĭ, la 8 óre séra mare representațiune în beneficiulŭ *Familiei Bono.* Vorŭ debuta pe calŭ destoinicii membrii ai acestei familii, precum și artiștii și clownii acestei societățĭ. Programulŭ e compusŭ din piesele cele mai alese ale reportoriului, dintre carĭ amintimŭ pe cea mai tînĕră călĕréță beneficiantă *Michaela Bono*, care va păși pentru întâiașĭ dată în piroutt pe calŭ apoi Bono și d-ra Adela. Beneficianții vorŭ esecuta pe cai frumósa piesă „Pas des deux nouveaux". De asemenea va debuta și Mstr. Alecsander în „Jeu de Icaria" membru alŭ familiei Varady. Agilulŭ elefantŭ „Blondin" cu frumosulŭ „Pony" și măimuța „Joco" nu vorŭ lipsi a contribui la succesulŭ representațiunei — Circulŭ e visitatŭ în fiă-care séră de unŭ publicŭ numĕrosŭ. Nu puțină atențiune i-se dă elefantului „Blondin" și cailorŭ frumoșĭ dresațĭ cu măestriă démnă de tótă lauda. Amŭ înțelesŭ, că nu peste multŭ va sosi dela Iașĭ și tînĕrulŭ Sidoli, care în cooperare cu întrégа societate va da mai multe representațiunĭ nouĕ și dintre cele mai alese.

***

Congresulŭ internaționalŭ geograficŭ se va ținé în Berna, și anume dela 10—14 Augustŭ n. c. In decursulŭ congresului s'a proiectatŭ a se face în Berna și esposițiune geografică internațională, care va dura pănă la 18 Augustŭ.

***

Representațiunĭ teatrale. In orașulŭ Slatina (România) s'a datŭ douĕ representațiunĭ teatrale de studenții *Slătinenĭ* sub conducerea d-lui profesorŭ *I. Moisilŭ* și cu concursulŭ d-șórei Cornelia *Stanculescu* și Ecaterina Michailescu o representațiune s'a datŭ Joi în 18 Iulie v. cu programulŭ: *Kir Zuliaridis*, comedie de V. Alecsandri și *Cetatea Neamțului*, dramă istorică de V. Alecsandri ér alta Sâmbătă în 20 Iulie v. c. cu programulŭ: *Ginerele lui Hagi Petcu*, comediă de V. Alecsandri și *Creditorii*, comediă de V. Alecsandri. Aceste representațiunĭ s'au datŭ în folosulŭ unei escursiunĭ în România și Transilvania.

„Agitatorĭ românĭ."

Sub acestŭ titlu publică guvernamentalulŭ „Kolozsvar" dela 3 Augustŭ unŭ vehementŭ articulŭ de fondŭ, în care „incriminéză" pe Românii Ardelenĭ din causa Memoriului studenților români dela Bucurescĭ, sub cuvêntŭ, că atâtŭ acestŭ Memoriu, câtŭ și tóte mișcările românescĭ produse dincóce și dincolo de Carpațĭ, suntŭ puse la cale de Ultra-Românii ardelenĭ; se plânge apoi în contra „toleranței", veḑĭ Dómne, și a „liberalismului" ungurescŭ, ér la fine îșĭ termină articululŭ cu următórele cuvinte caracteristice:

„*Numai forța brută* póte sĕ impună acelorŭ masse neculte, carĭ aicĭ acasă și pe pămêntulŭ românescŭ voescŭ sĕ le rĕsvrătéscă în contra nóstră. Aceste masse trebue sĕ facemŭ sĕ simtă, că noi suntemŭ o putere, care nu scie ce-i gluma și *décă lovesce, acéstă lovitură nu i-se póte da îndĕrĕtŭ.*

„Și nu atâtŭ massele, câtŭ mai multŭ pe agitatorii lorŭ trebue sĕ-i tractămŭ cu o stricteță esemplară. In părțile ardelene trebue stîrpite mărăcinele, din carĭ

---

casă, dér fiă-care privire în afară se părea mai multŭ, că o întăresce în credința, că vre-unŭ incidentŭ gravŭ, póte chiar trădare, a pututŭ sĕ nimicéscă în óra din urmă planulŭ proiectatŭ.

Incepea acum sĕ însĕreze, când étă în sfêrșitŭ sosesce în fugă desperată o saniă, din care sare Leo și tovarășulŭ sĕu. Ei ridicară din saniă o lădiță mică și o duseră cu îngrijire în casă. Sania se întórse numai decâtŭ și grăbi către cetatea cea cu 100 de turnurĭ.

După ce mai trecŭ o jumĕtate de óră, étă că amêndoi bărbații, cu sudorĭ pe față, întră în odaiă.

— „S'a isprăvitŭ! Bateria e în mânile nóstre și va funcționa în momentulŭ de lipsă".

Magdalena îmbrățișă pe bărbatulŭ curagiosŭ și plânse de bucuriă.

— „Nu esistă altŭ mijlocŭ", strigă ea, desfăcêndu-se de dênsulŭ, „decâtŭ forța, prin care se póte asigura miliónelorŭ de locuitorĭ din împĕrăția ruséscă unŭ gradŭ de libertate, în contra căreia puterea brută a unui Țarŭ crudŭ și egoistŭ și a mirmidonilorŭ lui se opune cu atâta tăriă".

Leo și soțulŭ sĕu goliră cateva pahare de Bordeaux, ce se afla pe masă, și obosițĭ se aruncară pe sofa.

— „Era gata sĕ desperămŭ", începŭ Leo, „pentru-că pe când noi, cu vre-o câteva óre mai 'nainte, ne felicitamŭ de terminarea esactă a minei, electricianulŭ se părea în faptă, că a avutŭ prepusŭ, căcĭ se opuse hotărîtŭ de a ne estrada bateria. A trebuitŭ sĕ mĕ întrepunŭ cu tótă elocința mea, ca sĕ înduplecŭ pe omulŭ, care se îndoia a ne da bateria. In urmă ni-o dete. Ea e la locŭ, dér acum, la lucru. Cam în 30 de ore împĕratulŭ va sosi aicĭ, pănă atuncĭ avemŭ de lucru de ajunsŭ. Prietinii noștri au plecatŭ deja către sudŭ, noi de asemenea trebue sĕ ne gătimŭ tóte pentru casulŭ, când n'ar succede întreprinderea".

— „Te'ndoescĭ ceva, Leo?" întrebă Magdalena.

— „Noi trebue sĕ ținemŭ contŭ de tóte eventualitățile".

Se gătiră de drumŭ, peste nópte veniră érășĭ mai multe sănii, ai cărorŭ voiajorĭ întrară pe timpŭ scurtŭ în casă și éră se depărtară.

După o nópte aprópe întrégă nedurmită, începŭ ḑiua următóre și cu ea se apropiară órele multŭ așteptate. Mai multe depeșe adresate aliațilorŭ în Moscva prin curierĭ proprii se aduseră în casa cea mică și instruiră pe Leo Suchorucow, séu cum se numia elŭ mai târḑiu, Leo Hartmann, despre mișcarea trenului împĕrătescŭ și sosirea lui proiectată în Moscva.

Amĕsuratŭ proiectului de călĕtoriă, statoritŭ la începutŭ, înaintea trenului împĕrătescŭ merge de comunŭ trenulŭ cu suita, séu trenulŭ cu bagagiulŭ. In călĕtoria împĕratului spre Moscva, avea sĕ se urmeze proiectulŭ acesta, dér în Simferopolŭ se făcŭ schimbare, așa că în locŭ de trenulŭ cu suita împĕrătéscă, merse mai întêi trenulŭ separatŭ alŭ împĕratului.

Impĕratulŭ trecŭ fără sĕ i-se întêmple ceva.

Inainte de sosirea împĕratului în Moscva, pe amêndouĕ părțile liniei ferate Kursk eraua șeḑațĭ gorodovoii totŭ la 25 pașĭ unulŭ de altulŭ. Incepêndŭ dela granița ocolului de Moscva, pănă la podulŭ lui Vladimirŭ steteau funcționarii de poliță din partea cetății numită Rogoșki cu pristavulŭ lorŭ; la puntea, așeḑată lângă berăria din Sfiromatniki, era pristovulŭ din partea cetății numită Lefort, cu gorodovoii lui. După-ce trenulŭ imperialŭ trecuse norocosŭ înainte, étă cam după o jumĕtate de óră vine trenulŭ cu suita. Pristavulŭ dela Rogoșki tocmai îșĭ adunase gorodovoii, ca sĕ se întórcă cu ei la Moscva, când de-odată rĕsună o esplosiune înfricoșată.

Mina așeḑată dela casa cea mică îșĭ făcuse datoria sguduitóre.

In urma esplosiunei, locomotiva dinainte se desfăcŭ de trenŭ, a doua derailase. Alŭ patrulea vagonŭ cu bagagiulŭ se întórse cu rótele în susŭ. Așa tare fu puterea de esplosiune, că a fostŭ ridicatŭ formalŭ dintre vagóne. Tóte vagónele au săritŭ de pe șine, câteva s'au pusŭ crucișŭ peste drumŭ.

In momentulŭ dintâiu nimĕnui nu-i trecea prin minte, că esplosiunea vine dela o mină, ci în genere se credea, că a esplodatŭ căldarea vre-unei locomotive orĭ s'a ruptŭ vr'unŭ podŭ și că sgomotulŭ s'a produsŭ în urma acésta prin grămădirea vagónelorŭ unulŭ asupra altuia.

De aceea primele mĕsurĭ polițienescĭ se mărginiră numai asupra întórcerei și păzirei vagónelorŭ cu bagagiu. Abia după-ce s'au mai reculesŭ din spaima cea dintêiu, polițiștii încongiurară casele din apropierea locului, unde s'a întêmplatŭ nenorocirea. (Va urma.)

se fabrică memorande şi proclamaţiunĭ. Acesta este celŭ mai dintêi lucru, ce trebue sĕ-lŭ facemŭ. Aicĭ acasă trebue sĕ ne câştigămŭ autoritatea puterei, care apoi *sĕ impună şi în România.*"

Credemŭ, că nu mai e lipsă a comenta aceste trufaşe isbucnirĭ ale îngâmfărei şi patimei unguresci. — Proverbulŭ ḑice: brósca se umflă până ce crépă!

Din comitatulŭ Huniădórei.

Petrecerea din Baiţa. — Adunarea Despărţĕmêntului VIII (Deva) alŭ Asociaţiunei.

— La 11 Iulie, Românii din *Baiţa* au arangiatŭ o petrecere cu dansŭ în favorulŭ „Reuniunei femeilorŭ române din comitatulŭ Huniădórei."

Petrecerea a reuşitŭ peste aşteptare şi publiculŭ a fostŭ mulţumitŭ pe deplinŭ, atâtŭ cu primirea câtŭ şi cu atenţiunea, ce a observatŭ la acéstă frumósă convenire. Meritulŭ cu dreptŭ cuvêntŭ se cuvine în prima liniă d-nei *Anastasia Moldovanŭ* şi drăgălaşei sale fiice d-ra *Ela.*

Merită sĕ însemnămŭ, că la acéstă petrecere au participatŭ şi Nemţii şi puţinii Maghiarĭ din Baiţa şi jurŭ şi pe câtŭ am observatŭ, cu toţii s'a aflatŭ bine între noi. La acéstă petrecere au mai luatŭ parte fórte mulţĭ Românĭ şi de pe la Deva, Baia de Crişiu, Bradŭ, Săcărâmbŭ şi din alte părţĭ. Tinerimea a jucatŭ până în albe ḑiorĭ.

Ne bucurămŭ, că Reuniunea femeilorŭ române din comitatulŭ Huniadórei ocupă terenŭ şi în acele părţĭ; decĭ nu putemŭ decâtŭ sĕ lăudămŭ viulŭ interesŭ, cu care Baiţenii şi cei din giurŭ nisuescŭ a înainta scopulŭ reuniunei amintite. Sĕ ne vedemŭ adese la asemenea convenirĭ plăcute şi folositóre.

— Cu o sĕptĕmână mai târḑiu, adecă la 19 Iulie, ne-amŭ întêlnitŭ la o altă frumósă şi însufleţitóre convenire, — la *adunarea generală a „Despărţĕmêntului VIII" (Deva)*, alŭ Asociaţiunei, ce ăstŭ anŭ s'a ţinutŭ în romantica comună Săcărâmbŭ.

Pe cum se anunţase, fraţii din Săcărâmbŭ — încă de cu bunŭ timpŭ au făcutŭ marĭ pregătirĭ, pentru ca ḑiua de 19 Iulie sĕ fiă o adevĕrată sĕrbătóre culturală românéscă.

Pe la optŭ óre dimineţa, comitetulŭ arangiatorŭ cu vre-o 16 călăreţĭ, recrutaţĭ mai cu sémă din teologii din Sibiiu, carĭ veniseră anume ca sĕ asiste la adunare şi sĕ participe la concertulŭ şi balulŭ anunţatŭ, a eşitŭ întru întimpinarea subcomitetului Despărţĕmêntului VIII şi a óspeţilorŭ, carĭ veniau din părţile Devei şi Zarandului, până la marginea hotarului Săcărâmbului, la „Bolovanulŭ" din Hondolŭ.

Nu peste multŭ sosì sub-comitetulŭ şi alţĭ óspeţĭ din mai multe părţĭ ale comitatului.

Preşedintele comitetului arangiatorŭ, d-lŭ Alimpiu O p r e a, salutândŭ óspeţii sosiţĭ, apoi bineventândŭ subcomitetulŭ Despărţĕmêntului, învită cu căldură pe toţĭ a urca carele şi călăriele puse la pisposiţiunea publicului.

După ce directorulŭ, d-lŭ *Ioanŭ Simionaşiu*, mulţămì de buna primire, damele se urcară în carĕ, ér domnii pe cai şi între urărĭ de „sĕ trăéscă" pornì unŭ pitorescŭ caravanŭ.

Era interesantŭ a vedé o mulţime de dame şi domnişóre urcate în carĕ cu boi şi unŭ caravanŭ de călăreţĭ tinerĭ, înaintândŭ între cântece şi glume ţepişulŭ drumŭ alŭ Săcărâmbului.

Aprópe douĕ óre a înaintatŭ acéstă societate veselă, oprindu-ne adese-orĭ ca sĕ admirămŭ grandiósa privelişte ce ni-se presentă din ce în ce mai interesantŭ.

Ajunşĭ în capĕtulŭ comunei Săcărâmbŭ, óspeţii fură aşteptaţĭ cu musica şi de aicĭ înaintarămŭ totŭ între aclamărĭ de bucuriă până în piéţă. De aci merserămŭ cu toţii la biserica gr. or., unde deja se începù sânta liturgiă. Sub decursulŭ serviciului divinŭ, oficiatŭ de protopopulŭ Vasilie Demianŭ din Bradŭ şi de alţĭ doi preoţĭ, a cântatŭ corulŭ teologilorŭ din Sibiiu. Antica biserică nu a pututŭ cuprinde pe toţĭ, câţĭ au alergatŭ aicĭ, şi aşa o mare parte din poporŭ a trebuitŭ sĕ stée în jurulŭ bisericei.

Cântările ce poporulŭ a auḑitŭ cu acéstă ocasiune, au răpitŭ inimile tuturorŭ, încâtŭ pe faţa fiă-căruia se puté ceti o pietate sinceră şi o mândriă naţională, vĕḑêndŭ progresulŭ şi viulŭ interesŭ, ce inteliginţa şi tinerimea nóstră a arĕtatŭ poporului de aicĭ, care rarŭ are ocasiune a asista la o asemenea sĕrbătóre.

După serviciulŭ divinŭ, directorulŭ Despărţĕmêntului VIII, d-lŭ Ioanŭ Simionaşiu, salutândŭ cu căldură pe cei întrunițĭ şi arĕtândŭ scopulŭ, ce Asociaţiunea Transilvaniei nisuesce a ajunge, apoi arĕtândŭ chiămarea despărţĕmintelorŭ, declară adunarea generală de deschisă. Incetândŭ aclamările de „sĕ trăiéscă", se ridică octogenarulŭ protopopŭ, Rvds. d-nŭ Sabinŭ Piso sen. şi într'o frumósă vorbire mulţămesce subcomitetului, că a primitŭ învitarea Săcărâmbenilorŭ şi salută cu „bine aţĭ venitŭ" pe toţĭ cei de faţă, în numele poporului din Săcărâmbŭ.

Urmă acum raportulŭ subcomitetului, cetitŭ de către actuariulŭ *Dr. Alesandru L. Hosszu.*

Din acestŭ raportŭ, adunarea a aflatŭ, că subcomitetulŭ despărţĕmêntului a esecutatŭ mai tóte conclusele aduse de adunarea generală ţinută anulŭ trecutŭ în comuna Hondolŭ şi că subcomitetulŭ întru tóte şĭ-a împlinitŭ datorinţele sale.

Sperŭ, că alţii vĕ vorŭ raporta mai pe largŭ; eu spunŭ numai, că desbaterile au decursŭ în cea mai esemplară ordine, şi că resultatulŭ materialŭ încă e îmbucurătorŭ, că s'au inscrisŭ mai mulţĭ membri noi şi s'au incassatŭ şi tacsele dela membrii vechĭ. Deosebitŭ mĭ-a plăcutŭ, că şi ţĕranii au ascultatŭ cu atenţiune desbaterile din adunare şi au arĕtatŭ unŭ viu interesŭ faţă cu ceea ce facŭ cărturarii românĭ.

Pe la douĕ óre adunarea s'a terminatŭ şi publiculŭ a plecatŭ pe la visite şi a face cunoscinţă cu inteliginţa din locŭ şi jurŭ. Intre óspeţii veniţĭ la acéstă adunare, am vĕḑutŭ pe judele în pensiune dela Tabla reg. din Têrgu-Mureşului, D-lŭ Petru Piposiu; protopresbiterulŭ tractului Sibiiu, d-lŭ Ioane Papiu, protopopulŭ din Bradŭ, D-lŭ Vasile Demianŭ, apoi mai toţĭ membrii subcomitetului despărţĕmêntului, mulţĭ preoţĭ şi notarĭ cu soţiele şi fiicele lorŭ din apropiere şi din depărtare. Scurtŭ, adunarea generală a Despărţ. VIII de ăstŭ anŭ a fostŭ fórte bine cercetată şi multŭ timpŭ ne vomŭ aduce aminte de órele, ce le-am petrecutŭ la Săcărâmbŭ.

Prânḑulŭ comunŭ a fostŭ în grădina zelosului şi vigurosulŭ cive, d-lŭ Pompilie Piso, unde, laudă hărniciei şi plăcutei sale soţii, s'au ospĕtatŭ fórte bine — aprópe la 200 de inşĭ.

De sine se înţelege, că nicĭ la acestŭ banchetŭ nu au lipsitŭ toastele pentru preşedintele Asociaţiunei, pentru comitetulŭ arangiatorŭ şi pentru Săcărâmbenĭ, pentru Reuniunea femeilorŭ române din comitatulŭ Huniadórei, pentru subcomitetŭ, pentru poporulŭ românŭ, pentru femeile române şi celelalte.

Sub decursulŭ banchetului a cântatŭ musica din Deva, totŭ piese românescĭ şi din când în când corulŭ teologilorŭ câte-o doină, câte-o cântare frumósă şi însufleţitóre. După banchetŭ, publiculŭ a făcutŭ escursiunĭ prin prepastiele pitorescĭ din apropiere.

Séra la 8 óre s'a începutŭ concertulŭ. Sala nu a pututŭ cuprinde pe toţĭ cei ce alergară sĕ asculte şi sĕ vaḑă ce scie tinerimea nóstră, decĭ şi aicĭ, ca la biserică, o parte a trebuitŭ sĕ asculte pe la ferestri producţiunea.

Corulŭ teologilorŭ din Sibiiu a escelatŭ şi astă-dată şi publiculŭ au aplaudatŭ cu însufleţire tóte piesele cântate. Diutre concertante, au escelatŭ: d-ra Ela Moldovanŭ pe pianŭ; d-ra Adelina Piso pe violină; apoi d-rele Krenczer şi Bobotinŭ. A seceratŭ aplause şi tînĕrulŭ basistŭ d-lŭ Demianŭ.

După concertŭ, publiculŭ a trecutŭ în cortulŭ din curte unde tineretulŭ s'a pusŭ la jocŭ şi a jucatŭ cu multă vioiciune până în ḑiorĭ de ḑi.

Inainte de a-mĭ încheia acestŭ raportŭ îmĭ ţinŭ de datoriă a aduce cele mai sincere mulţumirĭ d-lui Pompiliu Piso şi vrednicului sĕu ginere d-lui Alimpiu Oprea carĭ cu o însufleţire rară, necruţândŭ ostenéla şi jertfe, au făcutŭ ca sĕ părăsimŭ Săcărâmbulŭ, ducêndŭ cu noi o dulce şi scumpă suvenire. Dée Dumneḑeu, ca Românii sĕ aibă mulţĭ bărcaţĭ vrednicĭ, ca d-lŭ Pampliu Piso şi Alimpiu Oprea.

Şi acum sĕ notezŭ şi aceea, ce trebuia sĕ amintescŭ îndată la începutŭ. Precum se scie, adunarea Despărţĕmêntalui VIII şi serbarea cu acea ocasiune se anunţase de cu bunŭ timpŭ. Inimicii culturei şi înaintării nóstre au voitŭ, ca şi acésta convenire legală şi fără nicĭ unŭ coloritŭ politicŭ sĕ o suspiţioneze. Şoviniştii maghiarĭ, după datină, mai întêiu au datŭ alarma în unele ḑiare jidano-maghiare, ḑicêndŭ, că Românii din comitatulŭ Huniădórei vréu sĕ facă o serbare demonstrativă la Săcărâmbŭ, decĭ au trasŭ atenţiunea autorităţilorŭ administrative.

Acestŭ alarmŭ, pe câtŭ de stupidŭ, pe atâtŭ de cu rea intenţiune, a aflatŭ mai întêi ecou în judele comunalŭ dela Săcărâmbŭ, care la îndemnulŭ unorŭ Unguraşĭ de locŭ a şi fugitŭ la proto-pretorele Bela Barcsay în Deva şi i-a denunţatŭ, că Românii din Săcărâmbŭ vréu sĕ facă lucrurĭ marĭ acolo, în 19 Iulie.

Protopretorele a datŭ ordinŭ judelui comunalŭ, că de locŭ sĕ întrebe pe comitetulŭ arangiatorŭ, că ce felŭ de adunare românéscă vréu sĕ ţină Săcărâmbenii la 19 Iulie şi ca comitetulŭ sĕ înainteze cerere în scrisŭ, décă voesce, sĕ se concédă adunarea amintită, presentândŭ programulŭ adunării cu subscrierea întregŭ comitetului arangiatorŭ.

De altă parte, consilierulŭ de mine, a datŭ ordinŭ strictŭ băieşilorŭ şi mai alesŭ tineretului, ca sĕ se ţină departe dela acea sĕrbătóre.

Işĭ póte închipuì orĭ şi care, ce impresiune au făcutŭ aceste disposiţiunĭ asupra comitetului şi a Săcărâmbenilorŭ. Comitetulŭ arangiatorŭ însĕ, consciu de datoria sa, nu s'a intimidatŭ, ci s'a dusŭ de locŭ la pretură şi s'a plânsŭ de nesciinţa şi tentaţiunea oficiósă, ce tinde a împedeca o lucrare legală, ce nu are nimicŭ cu politica. In fine, ca pupăză pe colacŭ, s'a amestecatŭ în acéstă afacere însu şĭ comitele supremŭ, George Pogan, aducêndŭ la cunoscinţa comitetului arangiatorŭ, că va trimite unŭ delegatŭ la acea adunare.

Intru adevĕrŭ, nu scii, de cine sĕ rîḑĭ mai multŭ, de stupiditatea ḑiarelorŭ maghiare-jidane, de bietulŭ jude comunalŭ, de pripitulŭ protopretorŭ séu de ignoranţa comitelui supremŭ? Au nu sciu ei încă, nicĭ-după aprópe trei-ḑecĭ de anĭ, că Asociaţiunea Transilvană îşĭ are statutele sale, întărite de însu-şĭ Majestatea Sa Monarhulŭ, şi că prin urmare, *adunările generale ale Asociaţiunei, precum şi ale Despărţĕmintelorŭ ei, nu au sĕ fiă insinuate nicĭ la judele comunalŭ nicĭ la pretură şi nicĭ la comitele supremŭ?* Regretămŭ, că d-lŭ comite supremŭ nu scie nicĭ atât'a şi regretămŭ cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ amŭ aflatŭ, din isvorŭ sigurŭ, că d-lŭ comite supremŭ alŭ comitatului Huniadórei cu tóte că au fostŭ lămuritŭ despre starea lucrului, totuşĭ a aflatŭ de cuviinţă a trimite la adunarea generală pe vice-notarulŭ Iuliu Fodorŭ, ca delegatŭ.

E dreptŭ, că tînĕrulŭ Fodorŭ nu şĭ-a presentatŭ credenţionalele, dér a venitŭ la Săcărâmbŭ şi a asistatŭ atâtŭ la adunare, câtŭ şi la banchetŭ, ba şi séra la concertŭ, probabilŭ pentru că celŭ puţinŭ cu presenţa sa sĕ intimideze pe cei slabĭ de ângerŭ. E faptŭ şi aceea, că *la 19 Iulie s'au concentratŭ mai mulţĭ gendarmĭ în Săcărâmbŭ*, dér bieţii au trebuitŭ sĕ se întórcă fără laurĭ de victoriă.

D-lŭ consilierŭ montanŭ a statŭ în visuină şi aşa nu amŭ avutŭ înalta fericire de a-lŭ vedé măcarŭ la banchetŭ, pentru a-se convinge, ce politică facŭ băiaşii sĕi.

Cu tóte aceste, noi ne-amŭ făcutŭ datoria şi în mânia tuturorŭ asupririlorŭ, uneltirilorŭ şi necuviinţelorŭ acestora, nu vomŭ înceta a sprijini instituţiunile nóstre culturale naţionale.

Ĕtă pentru ce adunarea generală a despărţĕmêntului VIII, ţinută ăstŭ anŭ la Săcărâmbŭ, ni-a impresionatŭ atâtŭ de multŭ.

La revedere în Haţegŭ, la adunarea generală a Asociaţiunei!

Corespondentulŭ.

Telegramele „Gaz. Trans."

(Serviciulŭ biroului de cor. din Pesta).

Agramŭ, 4 Augustŭ. Comandantulŭ de corpŭ *Berchtolsheim* a declaratŭ, că scirile privitóre la vorbirea sa din Carlstadt suntŭ cu totulŭ întortochiate şi neadevĕrate.

Londra, 4 Augustŭ. Ḑiarulŭ „Times" anunţă, că în cercurile din Petersburgŭ circulă, vestea că espunerea de motive pentru o alianţă defensivă ruso-francesă subscrisă de preşedintele Carnot şi de miniştrii trancesĭ a fostŭ deja aprobată de Ţarulŭ Rusiei şi subsemnată de miniştrii rusescĭ.

Petersburgŭ, 4 Augustŭ. Regele Sêrbiei dimpreună cu suita sa a sositŭ aicĭ. La gară a fostŭ primitŭ de Ţarulŭ şi de toţĭ marii ducĭ. Salutarea a fostŭ cordială. După ce monarchii trecură pe dinaintea frontului companiei de onóre, se duseră în marele palatŭ Peterhof, unde împĕrătésa şi cu marele ducese l'au salutatŭ pe regele Alexandru.

Lissabona, 4 Augustŭ. Manifestaţiunile revoluţionare s'au continuatŭ şi séra, când a fostŭ o ciocnire sângerósă cu gendarmii, în care mai mulţĭ inşĭ au fostŭ greu răniţĭ.

Cununiă. D-lŭ *Stefanŭ Necşa*, pretore în Branŭ şi d-ra *Eleftera Dosiosŭ* din Braşovŭ s'au cununatŭ Sâmbăta trecută în biserica română gr. or. din Dêrste. — Dorimŭ fericire tinerei părechĭ!

DIVERSE.

Taxele unui redactorŭ-şefŭ. Editorulŭ şi redactorulŭ şefŭ alŭ ḑiarului „Sydney Herald" din Australia e unŭ omŭ fórte practicŭ. Anume elŭ observă că primesce prea multe visite, carĭ îi răpescŭ timpulŭ. Pentru ca sĕ scape de atâtea visite supărăciόse veni la idea originală, ca audienţele, ce le da sĕ i-se plătéscă. Pentru scopulŭ acesta lipi unŭ placatŭ pe uşa cabinetului sĕu cu următornlŭ tarifŭ: O convorbire de unŭ césŭ 20 francĭ, o consultaţiune de o jumĕtate de oră 10 francĭ; o convorbire de unŭ pătrarŭ de oră 3 francĭ. O visită simplă la redactorŭ (fără convorbire) 1 francŭ. Faţă de idea acesta practică a redactorului şefŭ se nasce întrebarea: Décă editorulŭ şi redactorulŭ şefŭ alŭ ḑiarului „Sydney Herald", are în fiă-care ḑi ḑece audienţe de câte o oră cu câte 20 de francĭ, câtŭ timpŭ îi mai rĕmâne ca sĕ lucre şi pentru ḑiarulŭ sĕu? Sĕ fiă óre honorerele de audienţă întregŭ venitulŭ sĕu? Acesta ar fi în adevĕrŭ unŭ redactorŭ şefŭ *fin de siècle* — la antipoḑii noştri.

Proprietarŭ:
Dr. Aurelŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ.

din 4 Augustŭ st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.33	Vênd.	9.38
Argintŭ românescŭ -	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ - -	„	9.34	„	9.38
Lire turcescĭ - -	„	10.48	„	10.53
Imperialĭ - - - -	„	9.46	„	9 51
Galbinĭ - - - -	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina" 6%		101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	100.—
Ruble rusescĭ - - -	„	123.—	„	124.—
Mărcĭ germane - -	„	57.50	„	57.90

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 3 Augustŭ a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	104 35
Renta de hârtiă 5%	101 65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112 60
Bonurĭ rurale ungare	91.70
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131 25
Renta de argintŭ austriacă	92.40
Renta de hârtiă austriacă	92.35
Renta de aurŭ austriacă	111.75
Losurĭ din 1860	138.—
Acţiunile băncei austro-ungare	1020.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	336.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr	289.50
Galbenĭ împĕrătescĭ-	5.58
Napoleon-d'orĭ	9.39½
Mărcĭ 100 împ. germane	57.97½
Londra 10 Livres sterlinge	117 90

Publicaţiune de licitaţiă.

Comuna bisericéscă gr. cat. **Orşova**, din tractulŭ **Reghinului**, voindŭ a'şĭ edifica o **biserică** din materialŭ solidŭ, în urma încuviinţării şi a aprobării planului de edificare din partea consistoriului Metropolitanŭ din Blaşiu cu datulŭ de 23 Iunie a. c. Nr. 2221, spre scopulŭ edificării prin acésta ordinéză o licitaţiune publică minuendă, care se va ţiné în edificiulŭ şcólei gr. cat. din **Orşova la 9 Augustŭ st. n. la 10 óre diminéţa.**

Doritorii de a întreprinde edificarea bisericei au de a depune unŭ vadiu de 10% a sumei de strigare, care este statoritŭ pe basa preliminariului la suma de 8655 fl. 11 cr. în numĕrarŭ séu în obligaţiunĭ de statŭ la mâna comisiunei licitătóre.

Condiţiunile darei în întreprindere, planulŭ şi preliminarulŭ referitorŭ se potŭ vedé în cancelaria protopopéscă din Reghinŭ şi înainte de ḑiua licitaţiunei.

Reghinŭ, la 31 Iulie 1891.

Pentru comuna gr. cat. bisericéscă Orşova protopopulŭ tractualŭ
Petru Uilacanu,
protopopŭ gr. cat.

636,3—1

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3 03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5 51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădeşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10 28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelcratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelcratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10 19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelcratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea - Oşorheiu - R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs. - Oşorh. - Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Braşov—Zêrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zêrnescĭ	7.26	6.36

Zêrnescĭ—Braşov

Zêrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Nota: Numeriĭ încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.